

Generalni direktorat za bilateralne poslove

Br: 5/2-902/24-636

29. mart 2024.

IZVJEŠTAJ

o zvaničnoj posjeti ministra vanjskih poslova Crne Gore dr Filipa Ivanovića Republici Grčkoj, 11-12. mart 2024.

*Ministar vanjskih poslova Crne Gore dr **Filip Ivanović** boravio je u zvaničnoj posjeti Republici Grčkoj, 11-12. marta 2024, na poziv grčkog ministra vanjskih poslova **Jorgosa Gerapatritisa**.*

*Tokom dvodnevne posjete Atini, ministar vanjskih poslova dr **Filip Ivanović** sastao sa ministrom vanjskih poslova Republike Grčke **Jorgosom Gerapatritisom**, potpredsjednikom Skupštine Republike Grčke **Janisom Plakiotakisom**, ministrom odbrane Republike Grčke **Nikosom Dendijasom** i generalnim sekretarom Međuparlamentarne skupštine pravoslavlja **Maksimosom Harakopulosom**.*

Takođe, u okviru zvanične posjete ministar Ivanović je položio vijenac na grob crnogorskog generala Vasa Brajovića – Mavrovuniotisa, značajne ličnosti i istorijske poveznice između Crne Gore i Republike Grčke. Ceremoniji je prisustvovalo i 12 crnogorskih kadeta koji se školuju na grčkim vojnim akademijama.

*U sastavu crnogorske delegacije koju je predvodio ministar Ivanović bili su: ambasadorica Crne Gore u Republici Grčkoj **Ana Vukadinović**, v.d. generalnog direktora za bilateralne poslove u Ministarstvu vanjskih poslova **Aleksandar Drljević**, šefica Kabineta ministra vanjskih poslova **Majda Glušćević** i II sekretarka u Ambasadi Crne Gore u Republici Grčkoj **Katja Vukotić**.*

Sastanak ministra vanjskih poslova Crne Gore dr Filipa Ivanovića sa ministrom vanjskih poslova Republike Grčke Jorgosom Gerapatritisom

*Susret je započeo sa tete-a-tete sastankom šefova diplomatija, nakon kojeg je uslijedio sastanak sa delegacijama, a na kojem su sa grčke strane prisustvovali: direktor Diplomatskog kabineta ministra vanjskih poslova, ambasador **Aleksandros Papajoanu** (Alexandros Papaioannou), direktorka Direktorata za Jugoistočnu Evropu **Despina Pulu** (Despina Poulou), direktorka Ličnog kabineta ministra vanjskih poslova **Penelopi Cilika** (Penelopi Tsilika), portparol ministra vanjskih poslova **Stratos Eftimiu** (Stratos Eftymiou) i savjetnik u Direktoratu za Jugoistočnu Evropu **Efrosini Polizoidu** (Efrosini Polizoidou).*

Ministar Gerapatritis je istakao da Crna Gora jeste i ostaće blizak prijatelj Grčke, te da će Atina biti uz našu državu na njenom daljem integracionom putu ka EU. Izdvojio je ulogu 44. Vlade u sprovođenju reformi i pohvalio značajan napredak koji je ostvaren u prethodnom periodu. Naglasio je i da će Grčka pružiti svu moguću podršku Crnoj Gori, kako u političkom dijelu, tako i pružanjem ekspertske pomoći, te ocijenio da ostvareni napredak potvrđuje da Crna Gora treba da postane prva naredna članica EU.

Ministar Ivanović je izrazio zadovoljstvo zbog zvanične posjete Republici Grčkoj, posebno imajući u vidu tradicionalno prijateljstvo dvije države, te istorijske i kulturne veze. U tom pogledu, osvrnuo se na značajnu istorijsku ličnost koja povezuje dvije zemlje, Vasa Brajovića–Mavrovuniotisa, koji je imao važnu ulogu u Grčkom ratu za nezavisnost od 1821. godine.

U kontekstu evropske integracije Crne Gore, ukazao je da je zahvaljujući jakoj posvećenosti nove Vlade napravljen iskorak u ključnim pregovaračkim poglavljima 23 i 24, prevashodno kroz zaokruživanje imenovanja u pravosuđu, čime je prekinuta višegodišnja stagnacija po ovim pitanjima. Dodao da Vlada sada svoje kapacitete usmjerava na isporučivanje dodatnih rezultata sa ciljem dobijanja Izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila (IBAR) u poglavljima 23 i 24.

Imajući u vidu postojanje novog elana u sprovođenju reformi, Vlada Crne Gore je odlučna u namjeri da nastavi sa isporučivanjem rezultata kako bismo bili spremni za članstvo do kraja njenog mandata. Na tom putu Crnoj Gori je potrebna podrška prijateljskih zemalja, ocijenio je ministar, te je zahvalivši na dosadašnjoj pomoći, izrazio nadu da će Atina nastaviti da ohrabruje Podgoricu u njenim daljim nastojanjima. Takođe, osvrnuo se i na važnu ulogu Republike Grčke kad je u pitanju pristupanje zemalja Zapadnog Balkana EU, i u tom dijelu, na Solunsku deklaraciju iz 2003. godine kojom su otvorene nove perspektive evropskog puta za zemlje regiona.

Na kraju razgovora sagovornici su izrazili zadovoljstvo kvalitetom bilateralnih odnosa Crne Gore i Grčke u mnogim oblastima (odbrana, ekonomija, turizam, energetika, kultura), kojom prilikom je ministar Ivanović ponovio izraze zahvalnosti za višegodišnju grčku podršku u vidu finansiranja studija za crnogorske kadete na grčkim vojnim akademijama. Zajednički je ocijenjeno da i pored jako dobre saradnje uvijek postoji prostor za unaprjeđenje, posebno kad je u pitanju saradnja u oblasti privrede, turizma, zelene ekonomije i digitalne tranzicije, te da ekonomsku diplomatiju treba ojačati. Upravo na to liniji, dogovoreno je da posjeta zamjenika ministra vanjskih poslova Republike Grčke za ekonomsku diplomatiju i otvorenost Kostasa Fragojanisa Crnoj Gori bude realizovana u najskorijem periodu.

Nakon sastanka, koji je održan u veoma prijateljskoj atmosferi, uslijedile su izjave za medije.

U izjavi za medije, **ministar Gerapetritis** je ponovio da je Crna Gora prijateljska država sa kojom Grčka tradicionalno održava političke, istorijske i kulturne veze. Iskazao je želju za jačanjem saradnje, posebno u ekonomskoj dimenziji, gdje je bilateralna trgovina u fazi razvoja ali gdje postoji i veliki prostor za dalje širenje, uključujući i oblasti inovacija, tehnologije, zelene i digitalne tranzicije i komunikacija. Ukazao je i na pozitivna kretanja kada je u pitanju turizam zahvaljujući avio-liniji na relaciji Podgorica-Atina.

Šef grčke diplomatije je naglasio da Grčka još od samita u Solunu (2003) pruža podršku regionu Zapadnog Balkana, na temelju uvjerenja da će evropska perspektiva unaprijediti regionalnu bezbjednost, prosperitet, mir i stabilnost. Istakao je da pristupna perspektiva svih država kandidata mora biti vođena principom individualnih zasluga i punog poštovanja međunarodnog prava, vladavine prava, demokratije i dobrosusjedskih odnosa. S tim u vezi, pozdravio je napredak koji je Crna Gora postigla u pristupnim pregovorima, posebno izdvojivši poziciju Crne Gore u pogledu njenog potpunog usklađivanja sa Zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom EU i najavio nastavak grčke političke i ekspertske podrške.

Uz zahvalnost na gostoprimstvu, **ministar Ivanović** je izrazio zadovoljstvo činjenicom da su Crna Gora i Grčka prijateljske zemlje i saveznice u NATO, koje dijele demokratske vrijednosti i stratešku razvojnu orijentaciju. Ponovio zahvalnost na kontinuiranoj podršci

Grčke za naš evropski i integracioni put. Naglasio je kako je posebno cijenjena podrška Grčke procesu napretka zasnovanog na individualnim zaslugama.

Sastanak ministra vanjskih poslova Crne Gore dr Filipa Ivanovića sa potpredsjednikom Skupštine Republike Grčke Janisom Plakiotakisom

*Na sastanku ministra vanjskih poslova Crne Gore dr **Filipa Ivanovića** sa potpredsjednikom Skupštine Republike Grčke **Janisom Plakiotakisom** sa grčke strane prisustvovali: šefica Kabineta potpredsjednika Skupštine **Joana Vati** (Ioanna Vathi) i direktorica za bilateralne odnose Skupštine Republike Grčke **Penelopi Nikol** (Penelopi Nikole).*

Potpredsjednik Skupštine Plakiotakis je pohvalio napredak Crne Gore kada su u pitanju reforme, te podvukao da crnogorska strana može nastaviti da računa na sveukupnu podršku Grčke, kao prijatelja i partnera, za naš integracioni put ka EU. Na toj liniji, konkretizovao je mogućnost da Grčka pruži podršku Crnoj Gori u dijelu absorpcije evropskih fondova i iskazao spremnost za realizaciju tehničke podrške.

Ministar Ivanović je zahvalio na srdačnoj dobrodošlici i iskazao zadovoljstvo zvaničnom posjetom Grčkoj kao zemlji sa kojom Crna Gora ima duboko ukorijenjene veze u istoriji i kulturi. Zahvalio na grčkoj podršci za naš evropski put, te naglasio da će onabiti veoma značajna i u predstojećem periodu. Osvrnuo se na napredak koji je Crna Gora ostvarila u poglavljima 23 i 24, te iskazao zadovoljstvo što je isti primijećen od strane država članica EU.

Sagovornici su zajednički ocijenili da odličnim odnosima doprinosi i veoma dobra parlamentarna saradnja. Na toj liniji, ministar Ivanović je iskazao uvjerenje da će u crnogorskoj Skupštini uskoro biti osnovana nova Grupa prijateljstva sa Republikom Grčkom, a koja će pomoći dalje unapređenje parlamentarne saradnje.

Sastanak ministra vanjskih poslova Crne Gore dr Filipa Ivanovića sa ministrom odbrane Republike Grčke Nikosom Dendijasom

*Na sastanku ministra vanjskih poslova Crne Gore dr **Filipa Ivanovića** sa ministrom odbrane Republike Grčke **Nikosom Dendijasom** sa grčke strane prisustvovali: diplomatski savjetnik ministra odbrane, ambasador **Elefterios Angopulos** (Eleftherios Anglopulos), diplomatski savjetnik generalnog sekretara Ministarstva obrane **Antonis Ekonomu** (Antonis Oikonomu) i zamjenik ministra odbrane **Janis Kefalojanis** (Ioanis Kefaloganis).*

Ministar Dendijas kazao kako je veliko zadovoljstvo imati u posjeti ministra vanjskih poslova Crne Gore, prijateljske zemlje i NATO saveznice. Posebno zadovoljstvo je iskazao u odnosu na obuku crnogorskih kadeta na vojnim školama u Grčkoj i, na toj liniji, informisao da grčka strana planira uvođenje primijenjenih master studija.

Ministar Ivanović je istakao da boravak u Grčkoj, kao istorijski prijateljskoj zemlji, za njega predstavlja posebno zadovoljstvo. Osvrnuo se na dubinu savezništva koju Crna Gora i Grčka imaju u okviru NATO-a, pri čemu posebno zahvalio na ulozi Grčke u pogledu zaštite crnogorskog vazdušnog prostora (Air Policing). Šef crnogorske diplomatije je prenio i zadovoljstvo zbog obuke naših kadeta, uz nadu da će biti njihov broj biti uvećan tokom narednog perioda.

Sagovornici su razgovarali i o evropskim integracijama Crne Gore, kojom prilikom je **ministar Ivanović** ukazao da je Crna Gora najviše odmakla u procesu pregovora, ima potpunu usaglašenost sa Zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom EU, te da istovremeno razvija dobrosusjedske odnose. Kazavši kako na crnogorskoj strani postoji

puna svijest o obavezama koje su pred nama, ministar je prenio težnje 44. Vlade Crne Gore da spovede sve potrebne reforme do kraja svog mandata. Na kraju sastanka su potvrđeni odlični bilateralni odnosi i spremnost za njihovo unaprjeđenje, u svim oblastima od zajedničkog interesa.

Ministar vanjskih poslova Crne Gore dr **Filip Ivanović** imao je i sastanak sa generalnim sekretarom Međunparlamentarne skupštine pravoslavlja, poslanikom **Maksimom Harakopulosom** (Maksim Charakopoulos), kojom prilikom je poslanik Harakopulos bliže predstavio funkcionisanje Međunparlamentarne skupština pravoslavlja (Interparliamentary Assembly of Orthodoxy IAO) koja djeluje kao politička, a ne religiozna organizacija koja okuplja 25 zemalja članica sa sjedištem pri Skupštini Republike Grčke i koja je posvećena dijalogu religija i zaštiti kulturnog hrišćanskog nasleđa.

Takođe, po završetku ceremonije polaganja vijenca na grob generala Vasa Brajovića-Mavrovuniotisa, **ministar Ivanović** je imao susret sa **12 crnogorskih kadeta**, kojom prilikom je istakao značaj njihovog školovanja u inostranstvu, uz zadovoljstvo što će se po završetku školovanja vratiti u Crnu Goru da služe svojoj zemlji.

Tokom posjete upriličen je i intervju ministra vanjskih poslova Filipa Ivanovića, koji je objavljen u „Hellenic Journal“ i „Demokratia“ časopisu, dok je u suret posjeti objavljen intervju u „Khatimerini“ časopisu, na grčkom i engleskom jeziku.

ZNAČAJ POSJETE

Posjeta ministra vanjskih poslova dr Filipa Ivanovića Republici Grčkoj bila je veoma uspješna. Potvrđeni su snažni i prijateljski odnosi između dvije države, kako kroz istorijsku dimenziju, tako i današnje savezništvo u NATO-u.

Realizovani susreti sa grčkim zvaničnicima potvrdili su visok nivo političkog dijaloga koji ostvarujemo sa grčkom stranom, čime se kontinuirano unapređuje i kvalitet međudržavnih odnosa.

Po svom značaju se izdvaja činjenica da je u svim razgovorima sa grčke strane poslata poruka o nastavku snažne podrške Atine za naš integracioni put ka članstvu u EU, kako na političkom nivou, tako i u pogledu konkretne ekspertske podrške. Prepoznat je progres Crne Gore u reformama i izražena nada da će naša država uskoro postati punopravna članica EU.

Posjeta je bila značajna i za ispitivanje modela za dalje produbljivanje konkretnih oblika bilateralne saradnje, sa fokusom na ekonomsku diplomatiju, shodno čemu je dogovorena posjeta zamjenika ministra vanjskih poslova Republike Grčke za ekonomsku diplomatiju i otvorenost Kostasa Fragojanisa Crnoj Gori.